

Odejmutí věci rozhodujícímu soudci podle § 262 trestního řádu

Institut zákonného soudce ve smyslu čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod je důležitým prvkem právní jistoty, jejíž prolomení je nutno chápat jako postup nestandardní a zcela výjimečný. Proto při rozhodování, zda má být postupováno podle § 262 trestního řádu, musí být tento procesní postup odůvodněn vysokou pravděpodobností, že v případě ponechání věci ve stejném složení senátu tento nebude schopen ukončit řízení způsobem, jenž by mohl odvolací soud aprobovat.

Pokud soud prvního stupně v rámci hlavního líčení provede všechny důkazy v souladu se zásadou bezprostřednosti, a tyto důkazy následně zhodnotí - samostatně i v souhrnu - v odůvodnění zprošťujícího rozsudku, může odvolací soud zprošťující rozsudek zrušit pouze v případě, že jsou skutkové závěry (a na nich založené právní posouzení věci) přijaté soudem prvního stupně v nesouladu s výslednou důkazní situací a nemají v ní oporu.

(Nález Ústavního soudu České republiky sp.zn. III.ÚS 1368/23 ze dne 5.6.2024)

Ústavní soud rozhodl o ústavní stížnosti stěžovatele J. V., zastoupeného prof. JUDr. T.G., Ph.D., advokátem, sídlem P., proti usnesení Vrchního soudu v Praze sp. zn. 3 To 94/2022 ze dne 16. února 2023, za účasti Vrchního soudu v Praze, jako účastníka řízení, tak, že usnesením Vrchního soudu v Praze sp. zn. 3 To 94/2022 ze dne 16. února 2023 bylo porušeno ústavně zaručené právo stěžovatele na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod ve spojení s právem na zákonného soudce podle čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Usnesení Vrchního soudu v Praze sp. zn. 3 To 94/2022 ze dne 16. února 2023 se proto ruší.

Z odůvodnění

I. Skutkové okolnosti případu a obsah napadeného rozhodnutí

1. Ústavní stížností podle čl. 87 odst. 1 písm. d) Ústavy České republiky (dále jen "Ústava") a § 72 a násl. zákona č. [182/1993](#) Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů, se stěžovatel domáhá zrušení v záhlaví uvedeného usnesení Vrchního soudu v Praze (dále jen "vrchní soud") s tvrzením, že jím byla porušena jeho základní práva zaručená čl. 36 odst. 1 a čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen "Listina").

2. Z ústavní stížnosti a vyžádaného soudního spisu se podává, že rozsudkem Městského soudu v Praze (dále jen "městský soud") sp. zn. 41 T 10/2019 ze dne 20. 10. 2020 (dále též "první zprošťující rozsudek") byli stěžovatel (v pořadí třetí obžalovaný) a M. O. (v pořadí čtvrtý obžalovaný) zproštěni obžaloby podle § 226 písm. c) trestního řádu pro trestný čin zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 odst. 1, odst. 3 trestního zákoníku, kterého se měli dopustit formou spolupachatelství podle § 23 trestního zákoníku, neboť nebylo prokázáno, že skutek spáchali. Uvedeného trestného činu se měl stěžovatel dopustit jako jednatel společnosti A, třetího článku řetězce společností obchodujících s motorovou naftou, a jeho motivací pro vstup do řetězového obchodu s podvodem na dani z přidané hodnoty měl být finanční prospěch oproti přímému nákupu přímo z rafinérie, čímž měla společnost získat konkurenční výhodu, díky které mohla prodávat zboží odběratelům za výhodnější cenu. Městský soud konstatoval, že obhajoba stěžovatele nebyla

vyvrácena žádným z provedených důkazů a nebylo prokázáno, že by byl stěžovatel do karuselového obchodu zapojen vědomě. První obžalovaná a druhý obžalovaný byli uvedeným trestným činem uznáni vinnými.

3. Z podnětu odvolání státní zástupkyně byl první zprošťující rozsudek ve vztahu ke stěžovateli a M. O. zrušen usnesením vrchního soudu sp. zn. 3 To 109/2020 ze dne 3. 5. 2021 (dále též "první zrušující usnesení") a věc byla vrácena městskému soudu k novému rozhodnutí. Vrchní soud konstatoval (bod 23 prvního zrušujícího usnesení), že odůvodnění zprošťujícího výroku nevyznívá přesvědčivě. Uvedl, že městský soud provedl v zásadě všechny dostupné důkazy, které mohly k objasnění věci přispět, nicméně při zkoumání otázky zavinění pomínil celou řadu důkazů a nerespektoval ustanovení § 2 odst. 6 trestního řádu, neboť se nedostatečně vypořádal se skutečnostmi vyplývajícími z jednotlivých důkazů, bez vyvození z nich potřebných závěrů, a nevypořádal se v rozsahu předpokládaném § 125 odst. 1 trestního řádu se všemi skutečnostmi, které jsou významné z hlediska zkoumání otázky zavinění. Podle vrchního soudu nebylo zřejmé, zda městský soud zkoumal smysl, jaký měla mít posuzovaná daňová trestná činnost, zda stěžovatel měl skutečně od počátku v úmyslu uskutečnit zdanitelná plnění podle obchodních smluv a daňových dokladů, nebo zda šlo pouze o účelově vytvořený a toliko formálně existující dodavatelský odběratelský řetězec, do kterého mohl být stěžovatel úmyslně zapojen. Závěry městského soudu o neúčasti stěžovatele na daňovém podvodu (body 95-102 prvního zprošťujícího rozsudku) označil vrchní soud za přinejmenším předčasné a nemající hlubší oporu v provedených důkazech. Vytkl městskému soudu, že se dostatečně nezabýval hodnocením okolností vzniku spolupráce mezi obchodními společnostmi a způsobem realizace dodávek motorové nafty a že některé podstatné skutečnosti (vrchní soud je vyjmenoval) hodnotil příliš obecně. Vrchní soud mimo jiné odkázal na rozhodnutí správce daně (Finanční úřad pro Středočeský kraj, územní pracoviště Praha-západ), který zjistil, že společnost A, uplatnila nárok na odpočet daně v rozporu se zákonem, a daň z přidané hodnoty jí doměřil.

4. Rozsudkem městského soudu č. j. 41 T 10/2019-6578 ze dne 30. 9. 2021 (dále též "druhý zprošťující rozsudek") byli stěžovatel i M. O. opět zproštěni obžaloby, neboť městský soud dospěl k závěru, že nebylo bez rozumných a důvodných pochybností prokázáno, že se na spáchání trestného činu podíleli. I přes doplnění dokazování setrval městský soud na svém závěru, že stěžovatel nevěděl, že se účastní plnění, jež bylo zasaženo podvodem na dani z přidané hodnoty. Na podporu svých tvrzení odkázal městský soud mimo jiné na rozsudek Krajského soudu v Praze č. j. 51 Af 12/2019-108 ze dne 18. 3. 2021 (dále též "rozsudek krajského soudu"), kterým bylo zrušeno rozhodnutí Odvolacího finančního ředitelství, jímž bylo zamítnuto odvolání společnosti A, proti dodatečným platebním výměrům.

5. Z podnětu odvolání státní zástupkyně byl druhý zprošťující rozsudek zrušen usnesením vrchního soudu č. j. 3 To 3/2022 ze dne 17. 3. 2022 (dále též "druhé zrušující usnesení") a věc byla vrácena městskému soudu k novému rozhodnutí. Vrchní soud konstatoval, že druhý zprošťující rozsudek opět nevyznívá přesvědčivě, neboť se městský soud nevypořádal se všemi okolnostmi významnými pro rozhodnutí, nepostupoval podle § 2 odst. 6 trestního řádu, své závěry postavil především na obhajobě stěžovatele, kterou zcela nekriticky převzal, a důkazy svědčící v neprospěch stěžovatele zcela pomínil. Vrchní soud městskému soudu vytkl, že vůbec nepochopil mechanismus páchané daňové trestné činnosti, tedy kdo měl z trestné činnosti zisk a tím pádem i motivaci. Ve vztahu k rozsudku krajského soudu a v mezidobí vydanému rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Afs 95/2021-102 ze dne 4. února 2022 (dále též "rozsudek Nejvyššího správního soudu"), kterým byla zamítnuta kasační stížnost Odvolacího finančního ředitelství proti rozsudku krajského soudu, vrchní soud konstatoval, že v trestním řízení není jejich závěry vázán, že předmětem přezkumu ve správním řízení byly pouze první dvě dodávky pro odběratele A, a že věc byla v soudním řízení správním vrácena zpět Odvolacímu finančnímu ředitelství k dalšímu řízení. Vrchní soud městskému soudu

vytkl, že pominul nové skutečnosti vzešlé ze správního řízení, které podporují závěr o trestní odpovědnosti stěžovatele. Městský soud si měl dále ujasnit, na jaké úrovni obchodního řetězce mělo dojít k realizaci výnosu z daňové trestné činnosti, a vzít v potaz skutečnost, že stěžovatel si byl vědom, že pohonné hmoty nakupuje od společnosti B levněji, než by je získal přímo od rafinerie SLOVNAFT, a. s., přičemž ovšem všechny zálohové platby vždy hradila společnost A, společnosti SLOVNAFT, a. s. Vrchní soud konstatoval, že jím vyjmenované okolnosti výraznou měrou podporují závěr o vědomé účasti stěžovatele na podvodném jednání. Za nezbytné považoval mimo jiné doplnění dokazování listinami souvisejícími s daňovými řízeními vztahujícími se k dodávkám realizovaným společnostmi C a D v červnu, červenci a září 2013 z rafinerie SLOVNAFT, a. s., prostřednictvím společnosti E pro odběratele A.

6. Rozsudkem městského soudu č. j. 41 T 10/2019-7299 ze dne 2. 8. 2022 (dále též "třetí zprošťující rozsudek") byli stěžovatel i M. O. opět zproštěni obžaloby. Městský soud doplnil dokazování mimo jiné výslechem stěžovatele a dalších svědků a spisem Odvolacího finančního ředitelství. Konstatoval, že na rozdíl od jiných podvodů tohoto typu byla důkazní situace, co se týče dovozování zavinění v podobě úmyslu, ztížena tím, že nebyl předložen důkaz např. v podobě odposlechů, který u daňových trestných činů bývá zásadním důkazem, nebyl použit institut spolupracujícího obviněného a nebyly obžalobou předloženy podobné důkazy, které by s obdobnou mírou přesvědčivosti svědčily o vině stěžovatele ve smyslu jeho úmyslného zapojení do karuselového řetězce. Listinné důkazy a výpovědi sice dávají podklad pro silné podezření, že řetězce byly vytvořeny účelově, bez zjevného ekonomického opodstatnění pro zapojení prostředníků (tzv. missing traders), nicméně nebylo bez důvodných pochybností prokázáno, že stěžovatel o ekonomicky nesmyslné činnosti svých dodavatelů věděl. Městský soud se ztotožnil se závěrem vrchního soudu o existenci silného podezření ohledně zapojení posuzovaných společností do karuselového řetězce založeného za účelem páchaní daňové trestné činnosti. Podrobně popsal tok zboží od výrobce (SLOVNAFT, a. s.) přímo do společnosti A, jeho přefakturaci mezi několika společnostmi a úhrady prováděné společností A přímo výrobcí SLOVNAFT, a. s. nebo distributorovi a charakterizoval jej jako výhodný pro všechny zapojené subjekty (krom společnosti B, která jako mezičlánek generovala ekonomickou ztrátu) včetně společnosti A, která mohla nabízet zboží svým zákazníkům levněji, a tím získat na trhu konkurenční výhodu. Stěžovatel volil podle městského soudu ekonomicky výhodnější obchod zajištěný prostřednictvím nově vzniklých společností (nezavedených dodavatelů bez historie), a to s vyšší mírou rizika, než kdyby volil méně ekonomicky výhodný obchod prostřednictvím zavedeného dodavatele. Podle městského soudu však nebylo bezpečně a bez důvodných pochybností prokázáno, že se na dané trestné činnosti podílel úmyslně. Městský soud zdůraznil, že řada podezřelých skutečností vyšla najevo až se značným časovým odstupem od spáchání trestné činnosti a až při znalosti celého pozadí fungování zapojených společností. Nebylo prokázáno, že by mezi stěžovatelem a odsouzenými existovala jakákoliv dohoda nad rámec toho, co se v dané době jevilo jako relativně běžný obchodní vztah, byť se některé skutečnosti musely stěžovateli jevit jako podezřelé a měly zvýšit jeho obezřetnost. Pokud byla míra jeho obezřetnosti shledána dostačující správním soudem, tím spíše by měla být podle městského soudu shledána dostačující v trestním řízení, neboť je nutno vycházet ze zásady subsidiarity trestní represe a nebylo by možné ospravedlnit přísnější požadavky na potřebnou míru obezřetnosti než v řízení správním. Městský soud závěrem poznamenal, že je to právě nalézací soud, před nímž jsou důkazy prováděny a který vychází při jejich hodnocení z celkového vyznění výpovědí, včetně bezprostředního vnímání chování a projevů obžalovaných i svědků, přičemž odvolací soud takové komplexní hodnocení učinit nemůže. Městský soud konstatoval, že z provedeného dokazování je možno vyvodit děj tvrzený obžalobou. Alternativně se však může jednat o skutkový děj, v rámci něhož se do obchodních transakcí stěžovatel zapojil neúmyslně, a to třeba i z hrubé nedbalosti. Pokud nebylo možné z provedených důkazů dovodit, že stěžovatel byl strůjcem či přímým spolupachatelem podvodu, ale naopak mohl být jen neobezřetnou osobou, která se nechala nevědomky vtáhnout do faktické participace na trestné činnosti, o jejíž existenci však nevěděla, nelze podle městského soudu v takovém jednání spatřovat úmysl. Městský

soud zdůraznil, že při více možných skutkových dějích je povinen vycházet ze skutkového děje pro pachatele nejprůzračnějšího.

7. Z podnětu odvolání státní zástupkyně byl třetí zprošťující rozsudek zrušen napadeným usnesením vrchního soudu a věc byla přikázána k projednání a rozhodnutí v jiném složení senátu (§ 262 trestního řádu). Vrchní soud "s politováním" konstatoval, že městský soud nenapravitelne jeho výhrady k "selektivnímu a jednostrannému hodnocení důkazů", "prohloubil nesystematičnost svého rozhodnutí" a popřel požadavek na aplikaci "prvků elementární logiky". Uvedl, že městský soud nadále přehlíží argumenty významné pro rozhodnutí a nedostatky vytykané prvním i druhým zrušujícím usnesením nejen neodstranil, ale naopak prohloubil. Nerespektoval závazný pokyn týkající se doplnění dokazování listinami souvisejícími s daňovými řízeními vztahujícími se k dodávkám pohonných hmot, neboť sice provedl důkaz spisem Odvolacího finančního ředitelství, nepořídil z něj však žádné kopie, což tento důkaz činí podle vrchního soudu nepřezkoumatelným. Vrchní soud dále městskému soudu vytkl, že nerespektoval jeho pokyny na výsledek konkrétních osob ve vztahu k navázání spolupráce se společností D a že pomíjí fakt, že ve správním řízení nebyly posuzovány všechny dodávky a že ohledně některých dodávek daňové řízení probíhá. Vrchní soud dospěl k závěru, že městský soud porušil § 264 odst. 1 trestního řádu, neboť nerespektoval právní názor odvolacího soudu, neprovedl dokazování tak, jak mu bylo uloženo, a jeho rozhodnutí postrádá naplnění nároků obsažených v ustanovení § 2 odst. 6 trestního řádu v souvislosti s hodnocením důkazů a v § 125 odst. 1 trestního řádu v souvislosti s odůvodněním rozsudku. Vrchní soud upozornil, že stále postrádá komplexní rozhodnutí, které by se provedenými důkazy v jejich jednotlivosti i vzájemných souvislostech náležitě zabývalo, čímž rozhodnutí nevyznívá přesvědčivě a nesplňuje požadavek na dodržení zásad obecné logiky. Vrchní soud zdůraznil, že městskému soudu neukládá, jak má rozhodnout, pouze vyžaduje splnění povinnosti a naplnění požadavků kladených na činnost nalézacího soudu. S odkazem na vytykané vady vrchní soud konstatoval, že městský soud rozhodoval již třikrát, avšak jeho hodnocení důkazů stále neodpovídá zákonným požadavkům, a proto není možné očekávat, že by se stejný senát věci řádně zabýval.

II. Argumentace stěžovatele

8. Porušení svého ústavně zaručeného práva na soudní ochranu (čl. 36 odst. 1 Listiny) a na zákonného soudce (čl. 38 odst. 1 Listiny) spatřuje stěžovatel v tom, že vrchní soud postupně třikrát zrušil tři zprošťující rozsudky městského soudu, neboť nesouhlasil s celkovým hodnocením důkazů. Podle stěžovatele je důvodem změny senátu přímět městský soud, aby vyhověl názoru vrchního soudu o vině, ke které však vrchní soud dospěl, aniž by provedl jediný důkaz.

9. Stěžovatel upozorňuje na skutečnost, že odnětí věci zákonně přidělenému soudci podle § 262 trestního řádu je procesním prostředkem mimořádným, k jehož použití musí být dány zákonné důvody, které musí být zřetelné, zřejmé a bezpochybné. Dostojí-li soud prvního stupně požadavkům soudu odvolacího, nemůže odvolací soud zrušit rozhodnutí soudu prvního stupně pouze z důvodu, aby prosadil své hodnocení důkazů provedených soudem prvního stupně. Prostý nesouhlas odvolacího soudu s hodnocením provedených důkazů nemůže být podle stěžovatele důvodem pro postup podle § 262 trestního řádu.

10. Stěžovatel dále konstatuje, že vrchní soud opakovaně hodnotí důkazy, které sám neprovedl. Shledává například výpověď stěžovatele a některých svědků jako nevěrohodnou a odmítá akceptovat závěry znaleckého posudku doloženého stěžovatelem, ačkoliv žádný z těchto důkazů sám neprovedl. Má-li vrchní soud radikálně odlišný názor na věrohodnost svědka, musí jej podle stěžovatele sám vyslechnout, aby mohl bezprostředně vnímat jeho projev.

11. Stěžovatel obsáhle cituje ze zprošťujících rozsudků městského soudu a ze zrušujících usnesení vrchního soudu a tvrdí, že vrchní soud sice opakovaně odkazuje na údajné nedostatky v komplexním

posouzení ve smyslu § 2 odst. 6 trestního řádu ze strany městského soudu a opakovaně odmítá, že by městskému soudu dával závazné pokyny k hodnocení důkazů, ve skutečnosti však zcela jednoznačně vyjadřuje názor na projednávanou věc a dává jasně najevo, jak má být rozhodnuta. Podle stěžovatele je tak městský soud, který provedl rozsáhlé dokazování a mohl vnímat důkazy bezprostředně, nucen vrchním soudem, který žádné dokazování neprovedl, uznat stěžovatele vinným. Stěžovatel namítá, že městský soud se zejména ve svém druhém zprošťujícím rozsudku podrobně vyjádřil k výtkám vrchního soudu, nelze tedy konstatovat, že by se jimi nezabýval.

12. Stěžovatel kritizuje vrchní soud, který podle jeho tvrzení neustále opakuje argumenty vycházející ze skutkového děje prezentovaného obžalobou na základě výsledků přípravného řízení. V hlavním líčení však došlo podle stěžovatele k zásadním změnám skutkového stavu, a to zejména ve vztahu ke znaleckému posudku, jehož zpracovatel u hlavního líčení uvedl, že při jeho zpracování mu mnoho klíčových skutečností nebylo známo.

13. Stěžovatel namítá, že některé závěry vrchního soudu jsou v extrémním rozporu s provedenými důkazy. Upozorňuje na skutečnost, že vrchní soud ve svém prvním zrušujícím rozhodnutí považoval původní rozhodnutí správce daně o zapojení společnosti A do řetězce zatíženého podvodem na dani z přidané hodnoty za podstatné. Po zrušení rozhodnutí správce daně v řízení před krajským soudem a Nejvyšším správním soudem však vrchní soud rozhodnutí správního soudnictví naopak bagatelizoval a zpochybňoval, a to tvrzením, že správní řízení se týkalo pouze dvou dodávek, nikoliv všech osmi, což však podle stěžovatele odporuje obsahu těchto rozhodnutí.

14. Stěžovatel upozorňuje na skutečnost, že vrchní soud ve druhém zrušujícím usnesení zavázal městský soud právním názorem ve smyslu § 264 odst. 1 trestního řádu, aniž by jej však vyslovil a aniž by bylo zjevné, o jaký právní názor se jedná. Podle stěžovatele nebyla vznesena žádná právní otázka, v jejímž řešení by se oba soudy nedokázaly shodnout. Postup vrchního soudu vnímá stěžovatel jako prostředek nátlaku směřujícího k prosazení vlastního hodnocení důkazů a vynucení si odsuzujícího rozsudku.

15. Stěžovatel dále uvádí, že v prvním zrušujícím usnesení shledal vrchní soud dokazování úplným a jeho případné doplnění nechal na zvážení městského soudu, avšak první zprošťující rozsudek zrušil s poukazem na nedostatky v hodnocení důkazů. Teprve ve druhém zrušujícím usnesení přistoupil vrchní soud k pokynu o doplnění dokazování, navíc pokyn směřoval podle stěžovatele k okolnostem, které se předmětu řízení týkají jen okrajově. Stěžovatel má výhrady i k tvrzení vrchního soudu ve třetím zrušujícím usnesení, že vyslechnutí svědci nebyli vyslechnuti k otázkám týkajících se společnosti D, neboť otázky podle něj na tuto společnost položeny byly.

16. S odkazem na nálezný sp. zn. I. ÚS 1365/21 ze dne 22. února 2022 stěžovatel namítá, že postup vrchního soudu nemůže legitimizovat skutečnost, že vrchní soud neudělil protiústavní pokyn explicitně, ale uvedl zdánlivě legitimní důvody pro opakované rušení zprošťujících rozsudků.

III. Procesní předpoklady řízení před Ústavním soudem

17. Ústavní soud posoudil splnění procesních předpokladů řízení a shledal, že ústavní stížnost byla podána včas oprávněným stěžovatelem, který byl účastníkem řízení, ve kterém bylo vydáno napadené usnesení. Ústavní soud je k jejímu projednání příslušný. Stěžovatel je právně zastoupen v souladu s požadavky § 29 až 31 zákona o Ústavním soudu. Jeho ústavní stížnost je přípustná (§ 75 odst. 1 téhož zákona a contrario). Ústavní soud ve své rozhodovací praxi opakovaně dovodil přípustnost ústavních stížností, jimiž stěžovatelé zpochybňují postup odvolacího soudu odkazující na § 262 trestního řádu [srov. např. nálezy sp. zn. III. ÚS 711/01 ze dne 6. 6. 2002 (N 66/26 SbNU 193), sp. zn. III. ÚS 441/04 ze dne 12. 1. 2005 (N 6/36 SbNU 53) nebo sp. zn. IV. ÚS 4091/18 ze dne 5. 2. 2019 (N 22/92 SbNU 218)].

IV. Průběh řízení před Ústavním soudem

18. Ústavní soud zaslal ústavní stížnost vrchnímu soudu a Vrchnímu státnímu zastupitelství k vyjádření. Žádná vyjádření však neobdržel.

19. V souladu s § 44 zákona o Ústavním soudu dospěl Ústavní soud k závěru, že ve věci není třeba konat ústní jednání, neboť by nijak nepřispělo k dalšímu objasnění věci.

V. Posouzení důvodnosti ústavní stížnosti

a) Obecná východiska

20. Podle čl. 36 odst. 1 Listiny se každý může domáhat stanoveným postupem svého práva u nezávislého a nestranného soudu a ve stanovených případech u jiného orgánu. Nezávislost soudu zaručuje, mimo jiné, právo na zákonného soudce, které je samostatně zakotveno v čl. 38 odst. 1 Listiny. Podle tohoto ustanovení nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci, přičemž příslušnost soudu i soudce stanoví zákon.

21. Záruky spojené s právem na zákonného soudce se upínají v prvé řadě ke způsobu určení soudce, který bude konkrétní věc rozhodovat. Zahrnují ovšem rovněž výslovný zákaz odnětí věci takto určenému soudci, z čehož vyplývá, že v konkrétní věci by měl rozhodovat, nebrání-li tomu závažné objektivní důvody, vždy jeden a týž soudce [srov. nález sp. zn. II. ÚS 2766/14 ze dne 1. 12. 2015 (N 202/79 SbNU 281)], resp. jedno a totéž soudní těleso [srov. nález sp. zn. II. ÚS 3213/10 ze dne 2. 6. 2011 (N 105/61 SbNU 581)].

22. Podmínkami umožňujícími postup odvolacího soudu podle § 262 trestního řádu se Ústavní soud již několikrát zabýval [srov. např. nálezy sp. zn. IV. ÚS 2718/21 ze dne 8. 2. 2022, sp. zn. I. ÚS 1365/21 ze dne 22. 2. 2022 nebo sp. zn. IV. ÚS 2980/22 ze dne 21. 3. 2023]. Při rozhodování, zda má být postupováno podle § 262 trestního řádu, musí být brán zřetel na to, že institut zákonného soudce je důležitým prvkem právní jistoty, jejíž prolomení je nutno chápat jako postup nestandardní a výjimečný, ale v odůvodněných případech dovolený (usnesení sp. zn. I. ÚS 2531/12 ze dne 18. 9. 2012). K použití § 262 trestního řádu lze přistoupit pouze za podmínky, že je zde dána vysoká míra pravděpodobnosti, že v případě ponechání věci současnému soudci tento nebude schopen ukončit řízení způsobem, jenž by mohl odvolací soud aprobovat [nález sp. zn. II. ÚS 3564/12 ze dne 5. 3. 2013 (N 38/68 SbNU 391)]. Příkladem takové situace může být s ohledem na okolnosti konkrétní věci i opakované nerespektování závazných pokynů odvolacího soudu. Je nezbytné, aby v takovémto případě zrušující rozhodnutí odvolacího soudu vždy obsahovalo konkrétní výhrady k rozhodnutím soudu prvního stupně (srov. usnesení sp. zn. I. ÚS 112/98 ze dne 14. 7. 1998). Odvolací soud proto může zavázat soud prvního stupně, aby se vypořádal se všemi okolnostmi významnými pro rozhodnutí, odstranil nejasnosti nebo neúplnosti svých skutkových zjištění, případně aby některé důkazy zopakoval nebo provedl další důkazy (srov. shora uvedený nález sp. zn. II. ÚS 3564/12). Dostojí-li však rozhodnutí soudu prvního stupně těmto požadavkům, nemůže ho odvolací soud zrušit a věc mu odejmout pouze z důvodu, aby prosadil své hodnocení takto provedených důkazů a z něho plynoucí závěry o skutkových zjištěních. O porušení ústavně zaručených základních práv a svobod stěžovatele by tak mohlo jít v případech týkajících se odnětí věci podle § 262 trestního řádu, bylo-li by rozhodování soudu odvolacího projevem zjevné libovůle. Bylo by tomu tak zvláště tehdy, neodůvodnil-li by odvolací soud svůj závěr o nutnosti postupu podle § 262 trestního řádu náležitě nebo spočíval-li by takový závěr na důvodech evidentně nepřipadných (usnesení sp. zn. I. ÚS 2991/09 ze dne 14. 1. 2010 či usnesení sp. zn. III. ÚS 963/08 ze dne 15. 5. 2008).

23. Použije-li odvolací soud § 262 trestního řádu z důvodu opakovaného nerespektování jeho závazných pokynů pro odlišné hodnocení skutkového stavu soudem prvního stupně, je možno tento

postup podle Ústavního soudu považovat za opodstatněný tehdy, byly-li pokyny dostatečně konkrétní a přezkoumatelně popsány (viz nálezy sp. zn. IV. ÚS 839/21 ze dne 30. 9. 2021) a vyplývalo-li z nich, že soud prvního stupně nedostal požadavku hodnotit důkazy logicky správně a v souladu s jejich obsahem, jednotlivě a ve vzájemných souvislostech, vyplývajícím z § 2 odst. 6 trestního řádu (viz shora uvedený nálezy sp. zn. II. ÚS 3564/12). Je však v rozporu s právem na řádně vedené trestní řízení, mění-li spekulativně odvolací soud nad rámec svého zákonného oprávnění (srov. § 254 odst. 2 trestního řádu), jakož i procesních pravidel pro dokazování, skutková zjištění nalézacího soudu, aniž by provedl všechny relevantní důkazy, z nichž tato skutková zjištění vyplývají. Změny skutkových závěrů není možno provádět ani implicitně v rámci vyvozování nových právních závěrů. Je-li takové přehodnocení skutkových zjištění provedeno v neprospěch obžalovaného, pak je rovněž v rozporu s presumpcí nevinou [srov. nálezy sp. zn. I. ÚS 3235/15 ze dne 26. 4. 2016 (N 80/81 SbNU 349)].

24. Z principu presumpce nevinou (čl. 40 odst. 2 Listiny, § 2 odst. 2 trestního řádu) plyne mimo jiné pravidlo in dubio pro reo, podle něhož není-li v důkazním řízení dosaženo praktické jistoty o existenci relevantních skutkových okolností, tj. jsou-li přítomny v daném kontextu důvodné pochybnosti, jež nelze odstranit ani provedením dalšího důkazu, je nutno rozhodnout ve prospěch obviněného [srov. nálezy sp. zn. III. ÚS 1073/15 ze dne 19. 7. 2016 (N 130/82 SbNU 137) nebo nálezy sp. zn. III. ÚS 1076/08 ze dne 15. 8. 2008 (N 144/50 SbNU 269)]. Nedodržením této povinnosti porušuje soud nejen toto pravidlo, ale i zásadu presumpce nevinou podle čl. 40 odst. 2 Listiny [srov. nálezy sp. zn. III. ÚS 2042/2008 ze dne 26. 11. 2009 (N 247/55 SbNU 377)].

25. V rozsudku Evropského soudu pro lidská práva (dále jen "ESLP") ve věci Tempel proti České republice, stížnost č. 44151/12, bylo poukázáno zejména na skutečnost, že při rušení prvoinstančních rozsudků odvolací soud vytýkal soudu prvního stupně především způsob, jakým hodnotil důkazy, včetně věrohodnosti svědka. Tento přístup byl podle názoru ESLP v rozporu s § 263 odst. 7 trestního řádu tak, jak jej vykládá Ústavní soud, podle jehož judikatury je odvolací soud vázán hodnocením důkazů provedeným soudem prvního stupně. Odvolacímu soudu ESLP dále vytkl, že z důkazů provedených soudem prvního stupně vyvodil odlišné závěry, aniž by byl sám dotčeného svědka vyslechl či aniž by byl alespoň vyložil, proč nepokládá jeho výslech za této situace za nezbytný. Rovněž ESLP poukázal na to, že rozhodnutí odvolacího soudu obsahuje formulace, jež podle něj mohou být vykládány jako podsouvání názoru, že soud prvního stupně by měl dospět k odlišným závěrům o věrohodnosti předmětného svědka, a že odvolací soud neakceptuje jiný výsledek řízení než odsouzení navrhovatele. ESLP podotkl, že takové závěry stěží obstojí ve světle ustálené judikatury Ústavního soudu. Podle názoru ESLP odvolací soud nesmí za žádných okolností udělovat pokyny soudu prvního stupně v tom smyslu, zda by měl rozhodnout o vině či nevině obžalovaného, resp. nemůže založit své pochybnosti o nezávislosti a nestrannosti soudců ani své výtky, že soud prvního stupně se neřídil závaznými pokyny, na pouhé skutečnosti, že soud prvního stupně dospěl k takovým skutkovým zjištěním a závěru o vině stěžovatele, s nimiž se odvolací soud pouze neztotožňuje.

b) Aplikace obecných východisek na případ stěžovatele

26. Po prostudování trestního spisu Ústavní soud shledal, že z postupu a rozhodnutí městského soudu učiněných před vydáním napadeného usnesení nelze dovodit, že by městský soud nerespektoval závazný právní názor či závazné pokyny vrchního soudu, že by se dopustil v řízení závažných vad a že by byl důvod k obavám, že nebude schopen věc uzavřít způsobem, který by mohl vrchní soud akceptovat.

27. Městský soud již ve svém prvním zprošťujícím rozsudku a stejně tak i v dalších dvou zprošťujících rozsudcích podrobně odůvodnil, na základě jakých skutečností a důkazů zprostil stěžovatele i spoluobžalovaného M. O. obžaloby. Podrobně uvedl, proč se obžalobě nepodařilo prokázat existenci dohody, které by byl stěžovatel vědomě účasten, a z jakých důvodů měl naopak za prokázané, že

stěžovatel učinil veškeré rozumné dostupné kroky k prověření svého nového dodavatele pohonných hmot. Mimo jiné konstatoval, že zcela pochopitelná a legální motivace podnikatelských subjektů může vést k tomu, že mohou podlehnout výhodnému nákupu, aniž by věděly, že za takovým nákupem může číhat daňový podvod. Upozornil i na skutečnost, že posuzované jednání proběhlo v roce 2013, přičemž osvěta v této oblasti započala až v roce 2016.

28. Přesto vrchní soud první zprošťující rozsudek zrušil s odůvodněním, že se městský soud při hodnocení důkazů nevypořádal s řadou podstatných skutečností, které vyjmenoval v bodech 24-37. Tuto výtku vznesl vrchní soud za situace, kdy rozsah dokazování hodnotil jako dostatečný (bod 24 prvního zrušujícího usnesení). Ačkoliv vrchní soud při veřejném zasedání neprováděl žádné dokazování, je z jeho postupu patrná snaha vyvodit z důkazů provedených městským soudem odlišná skutková zjištění, jak vyplývá např. z bodu 34 prvního zrušujícího usnesení ("V tomto směru je třeba poukázat na to, že naopak z provedených důkazů vyplývá, že ..."). Považuje-li však odvolací soud rozsah dokazování před soudem prvního stupně za úplný, ale provedené důkazy hodnotí jinak, nemůže rozhodnout o zrušení rozsudku soudu prvního stupně bez toho, aniž by důkazy provedl ve veřejném zasedání (§ 263 odst. 7 trestního řádu). Postup odvolacího soudu při hodnocení důkazů je projevem zásady přímosti (§ 2 odst. 11 trestního řádu) a zásady bezprostřednosti (§ 2 odst. 12 trestního řádu), jež jsou stěžejními zásadami dokazování určujícími i postup odvolacího soudu v trestním řízení (srov. nálezy sp. zn. IV. ÚS 2718/21, bod 37). Odvolací soud nemůže závazně hodnotit důkazy, které sám neprovede, a nemůže si ani na soudech nižších stupňů jiné konkrétní hodnocení důkazů vynucovat.

29. Městský soud následně doplnil dokazování zejména výsledkem stěžovatele a znaleckým posudkem předloženým obhajobou a podrobně se zabýval výtkami vznesenými vrchním soudem v prvním zrušujícím usnesení. Městský soud opětovně uzavřel, že ani po doplněném dokazování a komplexním zhodnocení všech provedených důkazů nemohl bez rozumných a důvodných pochybností dospět k závěru o vině stěžovatele, neboť žádným z provedených důkazů (a to ani důkazů navrhaných k prokázání viny obžalobou, přičemž státní zástupce žádné nové důkazy podporující obžalobu nepředložil) nebyla vyvrácena poměrně racionální a logická vysvětlení stěžovatele a spoluobviněného. Ústavní soud dospěl k závěru, že se městský soud s výtkami uvedenými v prvním zrušujícím usnesení řádně vypořádal a logicky vysvětlil, proč považoval výpověď stěžovatele a jeho verzi skutkového děje za věrohodnou.

30. Ačkoliv vrchní soud závěrem druhého zrušujícího usnesení deklaroval (bod 39), že nesmí dát nalézacímu soudu závazné pokyny k hodnocení důkazů, z tohoto usnesení naopak plyne, že svůj názor na hodnocení důkazů přdestřel zcela otevřeně. Je to patrné např. z následujících tvrzení vrchního soudu, že "... jediným logickým vysvětlením se jeví právě podvod na DPH, kdy hlavním účelem tohoto jednání mohlo být získání nelegitimního daňového zvýhodnění na straně spol. A..." (bod 29), "... všechny výše uvedené skutečnosti výraznou měrou podporují závěr o vědomé účasti [stěžovatele] na podvodném jednání...", "... všechny shora uvedené skutečnosti vztahující se ke spol. B by jen stěží mohly nastat, pokud by jejich součástí nebyla vědomá součinnost na daňovém podvodu ...", "... rozhodně nelze vyloučit možný vliv na účetnictví B...", "... je třeba brát výpovědi svědků P., Z. či H. a potažmo P. s určitou rezervou, neboť okolnosti, ... nasvědčují spíše vědomé účasti na daňovém podvodu..." (bod 37). Jakkoliv vrchní soud v bodě 39 konstatoval, že městský soud je vázán ve smyslu § 264 odst. 1 trestního řádu jeho právními názory, z druhého zrušujícího usnesení (a to ani z předchozího a následného zrušujícího usnesení) není zřejmé, o jaké právní názory se má jednat, neboť polemika vrchního soudu směřuje zejména ke skutkovým zjištěním učiněným městským soudem. Třebaže městský soud v druhém zprošťujícím rozsudku uvedl, proč shledává vysvětlení stěžovatele racionálním a logickým, vrchní soud bez provedení jakéhokoliv dokazování věrohodnost výpovědi stěžovatele v druhém zrušujícím usnesení opět zpochybnil.

31. Jak je uvedeno v podrobné rekapitulaci třetího zprošťujícího rozsudku (bod 6 tohoto nálezu),

městský soud provedl důkazy požadované vrchním soudem a náležitě odůvodnil, proč stěžovatele zprostil obžaloby. Vrchní soud však jeho rozhodnutí napadeným usnesením opět zrušil s odůvodněním, že městský soud nenapravit a neodstranil výhrady, které vrchní soud deklaroval v předchozích zrušujících usneseních, ale naopak je prohloubil.

32. Prvním konkrétním vytykaným důvodem je skutečnost, že městský soud nerespektoval závazný pokyn týkající se doplnění dokazování listinami souvisejícími s daňovými řízeními vztahujícími se k dodávkám od společností B a D prostřednictvím společnosti E v červnu, červenci a září 2013. Vrchní soud městskému soudu vytkl, že sice provedl u hlavního líčení důkaz spisem Odvolacího finančního ředitelství, nicméně z něj nepořídil kopie relevantních listin, takže není možné zjistit, co bylo předmětem dokazování, což činí tento důkaz podle vrchního soudu nepřezkoumatelným.

33. S touto výtkou se však Ústavní soud neztotožňuje. Předně je třeba poukázat na protokol z hlavního líčení ze dne 1. 8. 2022, kde je na č. l. 7270 konstatováno předložení spisu Odvolacího finančního ředitelství stranám, přičemž nikdo z účastníků nežádal o přečtení žádné z listin postupem podle § 213 odst. 2 trestního řádu, a to ani státní zástupce. Ze třetího zprošťujícího rozsudku (body 22 a 23) plyne, že městský soud se předmětným správním spisem dostatečně podrobně zabýval. Nejprve charakterizoval předmět daňového řízení a důvod vydání dodatečných platebních výměrů správcem daně a dále konstatoval podané odvolání společnosti A, jeho zamítnutí Odvolacím finančním ředitelstvím, rozsudek krajského soudu a jeho potvrzení rozsudkem Nejvyššího správního soudu a uvedl předpokládaný termín nového rozhodnutí Odvolacího finančního ředitelství. Ani státní zástupce nepožadoval provedení důkazu konkrétní listinou, jak mu to umožňuje § 180, § 213 či § 215 trestního řádu. Z popsaného postupu městského soudu tedy neplyne, že by důkaz požadovaný vrchním soudem nebyl proveden.

34. S výtkou týkající se nesplnění pokynu k doplnění dokazování souvisí další důvod vedoucí k opětovnému zrušujícímu výroku. Vrchní soud v napadeném usnesení tvrdí, že v daňovém řízení byly posuzovány pouze první dodávky od společností B a D, nikoliv všechny předmětné dodávky, a že ohledně dodávek od společnosti D v červenci 2013 a B v září a říjnu 2013 stále daňové řízení probíhá. Obdobnou výtku obsahovalo již druhé zrušující usnesení (bod 26). Podle vrchního soudu tak není možné přijmout závěr městského soudu, že byla-li míra obezřetnosti stěžovatele shledána správním soudem jako dostačující, tím spíše by měla být shledána jako dostačující soudem trestním, a to za použití zásady subsidiarity trestní represe.

35. Ani s touto výtkou vrchního soudu, kterou stěžovatel v průběhu řízení několikrát rozporoval, se Ústavní soud neztotožňuje. Z citovaného rozsudku krajského soudu je zřejmé, že předmětem soudního přezkumu byly mimo jiné dodatečné platební výměry týkající se osmi dodávek uskutečněných v řetězci SLOVNAFT, a. s. - E - B - A, tedy stejných osmi dodávek, které jsou posuzovány v trestním řízení (srov. body 29, 53, 59 a 120). Ohledně šesti dodávek v září a říjnu 2013 (bod 227) dospěl krajský soud k závěru, že nebyla řádně zjištěna a prokázána existence chybějící daně, a rozhodnutí Odvolacího finančního ředitelství proto zrušil podle § 76 odst. 1 písm. a) a b) soudního řádu správního z důvodu nepřezkoumatelnosti a vad skutkových zjištění (body 240 a 285). Ohledně dvou dodávek v srpnu 2013 (bod 243) dospěl krajský soud k závěru, že v posuzovaném řetězci byl spáchán daňový podvod (bod 259), avšak opatření přijatá společností A na ochranu před zapojením do takového podvodu byla shledána dostatečnými (bod 277), proto krajský soud rozhodnutí Odvolacího finančního ředitelství zrušil podle § 78 odst. 1 soudního řádu správního z důvodu nezákonnosti právního posouzení a nesprávnosti skutkových zjištění (bod 285). Kasační stížnost proti rozsudku krajského soudu byla zamítnuta rozsudkem Nejvyššího správního soudu.

36. Z výše uvedeného plyne, že v daňovém řízení i v řízení před správními soudy byly přezkoumány všechny dodávky, které jsou posuzovány v trestním řízení, a věc byla ve vztahu ke všem dodávkám vrácena k dalšímu řízení Odvolacím finančním ředitelstvím. To následně svým rozhodnutím ze dne

17. 2. 2023 (tedy krátce po vynesení napadeného usnesení) dodatečné platební výměry zrušilo a řízení zastavilo. Ze soudního spisu vyplývá, že městský soud se daňovým řízením i řízením před správními soudy dostatečně zabýval a v rámci volného hodnocení důkazů se s pokynem vrchního soudu ohledně zohlednění těchto řízení logicky vypořádal. Ústavní soud upozorňuje zejména na hodnocení provedené městským soudem ve druhém zprošťujícím rozsudku (tedy ještě před rozhodnutím Nejvyššího správního soudu), ve kterém městský soud reflektoval výsledky soudního přezkumu předmětných dodatečných platebních výměrů a uvedl, že sice není vázán závěrem správního soudu, nicméně že jeho rozhodnutí nelze přehlédnout zvláště za situace, kdy v rámci obou řízení byla prováděna celá řada totožných důkazů a zejména že v řízení správním spočívalo důkazní břemeno na straně společnosti A. K výtce vrchního soudu uvedené ve druhém zrušujícím usnesení, že městský soud pominul nové skutečnosti vzešlé z daňového řízení, které podporují závěr o trestní odpovědnosti stěžovatele, Ústavní soud dodává, že tyto skutečnosti vrchní soud nijak nekonkretizoval. Navíc je potřeba zdůraznit, že po vydání napadeného usnesení rozhodlo Odvolací finanční ředitelství o zrušení dodatečných platebních výměrů za zdaňovací období červenec až říjen 2013 a řízení zastavilo.

37. Dalším deklarovaným důvodem pro postup vrchního soudu podle § 262 trestního řádu bylo neuposlechnutí pokynu k výsledku vrchním soudem uvedených osob ohledně dodávek, včetně navázání a průběhu spolupráce se společností D. Jak vyplývá z protokolu o výsledku mimo hlavní líčení ze dne 2. 6. 2022 a z protokolu o hlavním líčení ze dne 1. 8. 2022, k uvedeným okolnostem se vyjadřoval svědek H. (č. l. 7017, 7019), svědkyně P. (č. l. 7042), stěžovatel (č. l. 7244-7246 a 7249-7252, 7257-7262) a svědkyně V. (č. l. 7267). Ze třetího zprošťujícího rozsudku plyne, že městský soud se činností a postavením uvedené společnosti jako dodavatele společnosti A podrobně zabýval (body 33-75), byť správně poznamenal, že objasnění transakcí s touto společností není předmětem tohoto trestního řízení (předmětem trestního řízení jsou dodávky od společnosti B). Ústavní soud se proto neztotožňuje se závěrem vrchního soudu vytykajícím městskému soudu neprovedení tzv. opomenutých důkazů, resp. provedení důkazů bez jejich řádného hodnocení. Výtka vrchního soudu se jeví jako nedůvodná i ve světle skutečnosti, že v prvním zrušujícím usnesení vrchní soud konstatoval, že městský soud provedl všechny potřebné důkazy, které mohly přispět k objasnění věci (bod 24).

c) Shrnutí

38. Vrchní soud sice vytyká městskému soudu porušení § 264 odst. 1 trestního řádu tím, že nerespektuje jeho právní názor, z žádného ze zrušujících usnesení však není právní názor vrchního soudu zřetelný. Ústavní soud naopak dospěl k závěru, že vrchní soud sice deklaroval, že nemůže městskému soudu ukládat, jak má rozhodnout (bod 14 napadeného usnesení), že zrušujících usnesení je však patrné, jaký výsledek v hodnocení důkazů očekává a že nevina stěžovatele z provedených důkazů nevyplývá. Tím, že vrchní soud opakovaně naznačoval, jak by měl městský soud hodnotit některé provedené důkazy a k jakým skutkovým zjištěním by měl dospět, překročil meze stanovené trestním řádem pro postup odvolacího soudu (§ 263 odst. 7 trestního řádu), a porušil tím právo na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny.

39. Ústavně neakceptovatelné zasahování do skutkových zjištění nalézacího soudu nelze označit za závazný právní názor ve smyslu ustanovení § 264 odst. 1 trestního řádu a následné nerespektování takového právního názoru ze strany nalézacího soudu nelze mít za dostatečný důvod pro přikázání věci k projednání a rozhodnutí v jiném složení senátu podle § 262 trestního řádu. Je totiž v rozporu s právem na zákonného soudce, pokud závěr odvolacího soudu o nutnosti postupu podle § 262 trestního řádu spočívá na důvodech nepřijatelných.

40. Původnímu senátu městského soudu byla věc odňata za situace, kdy reagoval na všechny konkrétní výtky a pokyny vrchního soudu a byl schopen ve věci sám rozhodnout při posouzení všech

rozhodných skutkových okolností. Tím došlo k porušení práva na zákonného soudce podle čl. 38 odst. 1 Listiny.

41. Jak podrobně uvedl Ústavní soud v již zmíněném nálezu sp. zn. IV. ÚS 2980/22, dokazování a vyvozování skutkových zjištění není svěřeno pouze soudům prvního stupně. Má-li tedy vrchní soud důvodné pochybnosti o určitých skutkových zjištěních městského soudu, z ústavněprávního hlediska mu nic nebrání v tom, aby ve veřejném zasedání o odvolání (při zachování všech garancí kontradiktornosti řízení a práva na obhajobu) zopakoval důkaz či důkazy, z nichž městský soud tato skutková zjištění učinil, případně i další důkazy, které k nim měly být provedeny v hlavním líčení. Vrchní soud může tímto postupem sám změnit skutkové závěry a na jejich podkladě v kombinaci se skutkovými závěry městského soudu, k nimž dokazování neprovede a je jimi podle § 263 odst. 7 trestního řádu vázán, může dosáhnout nového skutkového stavu a vydat rozhodnutí, které mu odpovídá (bod 82 citovaného nálezu). V případě, že po takové změně skutkového stavu dospěje vrchní soud k závěru, že možnosti dokazování již byly vyčerpány, skutkový stav byl v rozsahu nutném pro rozhodnutí zjištěn bez důvodných pochybností a je namístě vydat takové rozhodnutí, které sám vydat nemůže z důvodu zákonné překážky podle § 259 odst. 5 trestního řádu, ústavní pořádek nebrání tomu, aby věc vrátil městskému soudu a zavázal jej k tomu, aby stěžovatele uznal vinným. Městský soud je povinen v takovém případě vycházet ze skutkového stavu tak, jak by ustálen vrchním soudem, ovšem za podmínky, že skutková zjištění zůstanou v hlavním líčení nezměněna. Městský soud může samozřejmě doplnit dokazování, vyžádá-li si to proc

VI. Závěr

42. Ze shora popsaných důvodů Ústavní soud ústavní stížnosti vyhověl podle § 82 odst. 2 písm. a) zákona o Ústavním soudu a vyslovil, že napadeným usnesením vrchního soudu byla porušena práva stěžovatele na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny a na zákonného soudce podle čl. 38 odst. 1 Listiny. Napadené usnesení vrchního soudu proto zrušil.

43. Věc stěžovatele se nyní vrátí do stadia po vyhlášení třetího zprošťujícího rozsudku, proti němuž podala státní zástupkyně odvolání. Úkolem vrchního soudu bude projednat podané odvolání v souladu s § 263 odst. 7 trestního řádu.

44. Vzhledem k důvodům vyhovění ústavní stížnosti a obecné platnosti zásady benefícia cohaesionis (§ 261 trestního řádu) i pro rozhodování Ústavního soudu zrušil Ústavní soud napadené usnesení i vůči spoluobviněnému M. O. Ústavní soud se v této souvislosti musí vyjádřit i ke skutečnosti, že ústavní stížnost M. O. byla odmítnuta usnesením sp. zn. III. ÚS 1340/23 ze dne 28. 11. 2023 jako návrh zjevně neopodstatněný [§ 43 odst. 2 písm. a) zákona o Ústavním soudu]. Ústavní soud její neopodstatněnost shledal zejména z důvodu, že námitky v ní obsažené byly (až na námitku vztahující se k výhradě vrchního soudu k provedení důkazu spisem Odvolacího finančního ředitelství) obecné a nekonkrétní a nenabízely k žádné z dalších výtek vrchního soudu ústavněprávní protiargumentaci, na rozdíl od nyní posuzované ústavní stížnosti.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Odškodnění \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Hodnocení důkazů](#)
- [Adhezní nárok \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)

- [Stížnost proti usnesení o zahájení trestního stíhání](#)
- [Účinné vyšetřování \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vazba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výkon trestu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Trestní odpovědnost](#)
- [Předávací vazba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Trestní odpovědnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Oběť trestného činu](#)